

**Huvudman**

Borlänge kommun  
kommun@borlange.se

**Beslut**

Datum 2024-09-10

Dnr SI 2024:2919

Sida 1 (5)

## Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskataloger i årskurs 9 vid grundskolan Ornäs skola i Borlänge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 14 maj 2024

## Beslut

### Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Immanuel en anmärkning avseende brister rörande beslut om betyg och betygskatalog. Borlänge kommun ska senast **den 14 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog för årskurs 9 höstterminen 2024 och lärarförteckning för samma period.

Beslutet om anmärkning får inte överklagas (28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

### Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:2919) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende betyg och betygskataloger i årskurs 9. Ornäs skola i Borlänge kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 14 maj 2024 beslutat att tilldela Borlänge en anmärkning rörande betyg och betygskataloger i årskurs 9.

Borlänge kommun har den 12 och 19 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledningen av anmärkningen samt kompletterande uppgifter.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Borlänge kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen och om påtalade brister har avhjälpats.

## Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

### Anmärkning

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 14 maj 2024 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Ornäs skolas arbete med att föra betygskatalog då varje betyg inte var signerat. Ytterligare brister i skolans arbete med betygskataloger var att en icke legitimerad lärare signerat betyget tillsammans med skolans biträdande rektor. Vidare fanns även brister i att det i ämnet matematik inte gick att härleda för vilka elever respektive lärare i matematik beslutat om betyg.

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisade eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från vårterminen 2024 avseende dessa elever. Betygskatalogen förs på papper och består av en sida för respektive ämne och undervisningsgrupp. Av betygskatalogen framgår elevernas namn, personnummer och betyg samt titel och namn på läraren som ansvarat för betygsättningen. Av betygskatalogen framgår även information om termin, klass, huvudman, skolenhet och lägeskommun. Vidare finns en teckenförklaring. Alla betygskataloger är signerade av lärarna. I flertalet av betygskatalogerna har lärarna även signerat varje enskilt betyg, men dessa signeringar saknar datering. I några betygskataloger har lärarna signerat varje enskilt betyg, men bara vissa har daterats. I en tredjedel av betygskatalogerna har lärarna varken signerat eller daterat varje enskilt betyg.

Korrigeringar har gjorts på fem av betygskatalogerna där elevers betyg är överstrukna med penna och ett nytt betyg har skrivits in. Som "information" till en av korrigeringarna finns en signering och datering.

Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation och vilka lärare som har ansvarat för undervisningen i respektive ämne under vårterminen 2024. I ämnet moderna språk – spanska saknas den undervisande lärarens signatur och en legitimerad lärare som inte har bedrivit undervisningen har signerat betygskatalogen.

### **Rättslig reglering**

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen (2011:185) finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur (7 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt (3 kap. 19 § skollagen). Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg finna att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte

längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas (3 kap. 20 § skollagen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Ornäs skolas arbete med betyg och betygskatalog avseende årskurs 9. I ett fåtal av betygskatalogerna är varje enskilt betyg signerat och daterat. I flertalet av betygskatalogerna saknas dock datering eller signering och datering. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Att inte alla beslut om betyg är signerade och daterade i betygskatalogen är en brist.

Av utredningen framgår även att fem betygskataloger korrigerats utan att anledningen till korrigeringsarna framgår av betygskatalogerna. Som "information" till en av korrigeringsarna finns endast signering och datering. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att om ett betyg rättas eller ändras ska det framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad. Att det inte framgår på vilken grund som betygen korrigerats är en brist.

Vidare framgår av utredningen att en lärare som inte har bedrivit undervisningen har fattat beslut om betyg. Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslut fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Att en lärare som inte ansvarat för undervisningen fattat beslut om betyg är en brist.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen (2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen).

Borlänge kommuns verksamhet vid Ornäs skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och betygskatalog. Utredningen visar att bristerna i arbetet med betygsättning endast avser delar av skolans arbete med betygsättning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Borlänge kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.  
Utredaren Peter Sjöberg har varit föredragande i ärendet.